

ДРЖАВНИ УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ ПАЗАРУ

Број: 2709/24

Датум: 12.07.2024. године

На основу члана 102. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закон, 11/2021 – аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 - др. закон и 76/2023) и члана 77. Статута Државног универзитета у Новом Пазару (бр. 1202/23 од 12. 04. 2023. године), Сенат Државног универзитета у Новом Пазару, на седници одржаној дана 12.07.2024. године, донео је

ПРАВИЛНИК О СТУДИЈАМА НА ДРЖАВНОМ УНИВЕРЗИТЕТУ У НОВОМ ПАЗАРУ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

[1] Овим Правилником уређује се организација и реализација, као и права и обавезе студената на студијским програмима свих степена студија који се остварају на Државном универзитету у Новом Пазару (у даљем тексту: Универзитет, односно ДУНП).

Члан 2.

[1] За организацију и реализацију наставног процеса на Универзитету одговорни су ректор, проректор за наставу, шефови департмана, шефови студијских програма, предметни наставници, Већа департмана и Наставно-научно веће Универзитета.

II ВРСТЕ И ОБИМ СТУДИЈА И СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

Члан 3.

[1] Интегрисане академске студије трају пет година (10 семестара) са обимом од 300 ЕСПБ.

[2] Основне академске студије трају четири године (8 семестара) са обимом од 240 ЕСПБ, односно (6 семестара) са обимом од 180 ЕСПБ,

[3] Основне струковне студије трају три године (6 семестара) са обимом од 180 ЕСПБ.

[4] Мастер академске студије трају једну годину (2 семестра) са обимом од 60 ЕСПБ, односно са обимом 120 ЕСПБ (4 семестра)

[5] Докторске академске студије трају три године (6 семестара) са обимом од 180 ЕСПБ.

Члан 4.

[1] Сваки предмет из студијског програма исказује у складу са Европским системом преноса бодова (у даљем тексту ЕСПБ бодови), а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова.

[2] Студент савладава студијски програм полагањем испита чиме се стиче одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом.

[3] Сваки појединачни предмет у студијском програму има одређени број ЕСПБ бодова које студент остварује када са успехом положи испит.

[4] Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму од 40-часовне радне недеље током једне школске године.

Члан 5.

[1] **Студијски програм** је скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање дипломе одговарајућег степена и врсте студија.

[2] Наставни предмети могу бити: обавезни (које студент мора да упише) и изборни (које студент бира при упису у наредну годину студија).

[3] Предлоге студијских програма утврђује Веће департмана у складу са Правилником о доношењу студијских програма на Државном универзитету у Новом Пазару.

[4] Студијске програме усваја Сенат Универзитета, на предлог одговарајућег Научно-стручног већа.

[5] У утврђивању студијских програма Универзитет сарађује са другим високошколским и научним установама, државним органима и организацијама за које образују кадрове.

Члан 6.

[1] Наставни програм за наставне предмете, дефинисане студијским програмима, усваја Веће департмана на предлог студијског програма.

[2] Програмом наставног предмета утврђује се његов садржај, облици наставе и начин провере знања студената.

[3] Студијски програми и програми наставних предмета трајно се чувају у архиви Универзитета.

[4] На сајту Универзитета у оквиру сваког департмана објављују се: структура студијског програма, сврха и циљеви студијског програма и компетенције дипломираних студената.

Члан 7.

[1] Студијским програмом утврђује се Садржај студијског програма:

- назив и циљеви студијског програма,
- врста студија,
- исходи процеса учења у складу са законом који утврђује национални оквир квалификација,
- стручни, академски, односно научни назив,
- услови за упис на студијски програм,
- листа обавезних и изборних предмета, са оквирним садржајем,
- начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија,
- бодовна вредност сваког предмета исказана у ЕСПБ бодовима,
- бодовна вредност завршног рада на основним и мастер академским и интегрисаним студијама исказана у ЕСПБ бодовима,
- предуслови за упис појединих предмета или групе предмета,
- начин избора предмета из других студијских програма,
- услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија и
- друга питања од значаја за извођење студијског програма.

Члан 8.

[1] Универзитет врши измену и допуну студијског програма по поступку прописаном за доношење новог студијског програма.

[2] Измене и допуне студијског програма за који је Универзитет добио дозволу за рад, а који се врши ради његовог усклађивања са организацијом рада и достигнућима науке, не сматрају се новим студијским програмом и врше се у складу са чланом 52. Закона о високом образовању. Измене односно допуне студијског програма Универзитет врши у складу са упутством за

припрему документације за измене акредитованог студијског програма и Правилником о начину промене акредитованог студијског програма Државног универзитета у Новом Пазару.

IV РАСПОРЕД И ПЛАН ИЗВОЂЕЊА НАСТАВЕ

Члан 9.

- [1] Школску годину чине зимски и летњи семестар у трајању од по 15 радних недеља. Зимски, односно летњи семестар почиње у складу са распоредом наставе.
- [2] Студијски програми на Универзитету остварују се у току школске године која почиње 1. октобра текуће године, а завршава се 30. септембра наредне године.
- [3] Реализација студијског програма траје 15 наставних недеља по семестру.
- [4] Летњи распуст, по правилу, почиње 15. јула и траје до 20. августа.
- [5] У време летњег распуста настава и испити се не одржавају.
- [6] Наставно-научно веће Универзитета може, услед ванредних околности, одлучити о одступању одутврђеног термина почетка и завршетка семестра.
- [7] Детаљнији распоред радних дана, наставних активности и испитних рокова утврђује се академским календаром на предлог Студенског парламента који се објављује на почетку сваке школске године.

Члан 10.

- [1] Студијски програми изводе се према плану за реализацију наставе који доноси Веће департмана, на почетку сваке школске године.
- [2] План извођења наставе (распоред) објављује се пре почетка наставе у школској години на коју се односи и доступан је јавности.
- [3] План извођења наставе објављује се на интернет страници Универзитета у оквиру департмана на коме се студијски програм реализује и огласној табли студијског програма.
- [4] У оправданим случајевима, промена плана извођења наставе може се обавити, на предлог шефа студијског програма, уз сагласност Већа департмана, и током школске године.
- [5] Промена плана наставе објављује се на интернет страници и огласној табли студијског програма.

Члан 11.

- [1] Предметни наставник је у обавези да на првом часу наставе упозна студенте са основним подацима о предмету и са планом рада за текућу школску годину (план рада по недељама, термини полагања колоквијума и тестова, рокови за предају графичких, семинарских радова и друго). Наставници су у обавези да план рада за сваки наставни предмет учине доступним студентима у писменој или електронској форми, односно посредством платформе е-škола (<http://moodle.np.ac.rs>).
- [2] План рада укључује:
 - основне податке о предмету (назив, година, фонд часова, број ЕСПБ бодова);
 - предуслове за уписивање предмета;
 - циљеве предмета;
 - садржај и структуру предмета;
 - план извођења наставе (предавања и вежбе) по недељама;
 - обавезе студената;

- предиспитне обавезе студената и начин њиховог вредновања;
- број и оквирне термине одржавања колоквијума;
- карактер и садржај испита;
- начин оцењивања на предмету, структуру укупног броја поена и начин формирања оцене;
- списак обавезну обавезне и допунску допунске литературулитературе и
- имена наставника и сарадника ангажованих на предмету.

Члан 12.

[1] При утврђивању планова реализације наставе мора се водити рачуна о усклађивању термина полагања колоквијума и завршних испита, тако да два колоквијума или два испита са исте године студија не могу бити организовани у једном дану, о чему се стара шеф студијског програма, Студентска служба и Канцеларија за контролу квалитета.

Члан 13.

[1] Настава се организује и изводи у седишту Универзитета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад.

[2] Настава се изводи у амфитеатрима, учионицама, вежбаонама, наставним и научноистраживачким лабораторијама и другим просторијама Универзитета и његових наставних база, а у складу са акредитацијом.

[3] Универзитет, одлуком Наставно-научног већа, може организовати и електронски (онлајн) начин одржавања наставе путем одговарајућих платформи, уз достављање детаљног упутства за њихово коришћење наставницима и сарадницима, као и студентима.

[4] У оквиру студијским програмима основних, мастер и интегрисаних академских студија као и струковних студија, Универзитет може организовати студентску праксу, као део студијског програма, или кроз ваннаставне активности, у наставним базама Универзитета.

[5] Обавезе Универзитета у погледу начина организовања и времена одржавања облика студија, као и обавеза да у складу са својим могућностима обезбеди услове за студенте са инвалидитетом, уређене су Правилником о студирању студената са инвалидитетом на Државном универзитету у Новом Пазару.

V ОБЛИЦИ НАСТАВЕ

Члан 14.

[1] Укупно ангажовање студената састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, практична настава, практикуми, семинари, консултације, менторска настава и др.), самосталног рада, колоквијума, припреме и полагања испита, израде завршних радова, дипломских односно мастер радова, добровољног рада у локалној заједници организованог од стране Универзитета на пројектима од значаја за локалну заједницу и других видова ангажовања (стручна пракса и слично).

[2] Студијски програм реализују наставници и сарадници изабрани у наставничка, односно сарадничка звања и одговорни су за његово правилно и доследно спровођење.

[3] Одржана настава евидентира се писаним и електронским путем. Писаним путем одржана настава се евидентира на посебном обрасцу који садржи информације о називу департмана и студијског програма, име и презиме наставника, одн. сарадника, назив наставног предмета, време и место одржавања наставе, назив наставне јединице и податке о студентима који су присутни на часовима наставе. Електронским путем, помоћу персонализованих идентификационих картица, евидентира се присуство наставног особља у време одржавања

наставе. О евиденцији одржане наставе стара се Канцеларија за контролу квалитета. Извештај о одржаној настави, на недељном нивоу, Канцеларија за контролу квалитета доставља шефовима студијских програма и проректору за наставу.

[4] Студијски програми на студијама првог и другог степена остварују се кроз:

- предавања,
- вежбе (аудиторне, самосталне и лабораторијске),
- извештаје са лабораторијских вежби,
- самостални рад у лабораторијама,
- израду и одбрану графичких радова и пројектних задатака,
- израду и одбрану семинарских радова,
- израду колоквијума,
- менторски рад,
- израду тестова,
- консултације,
- завршне испите,
- стручну праксу,
- научноистраживачки/стручноистраживачки рад студената уз менторство наставника,
- завршни рад,
- добровољни рад у локалној заједници и
- друге облике образовно-научног рада погодних за остваривање наставе.

[5] Активна настава се остварује кроз предавања, вежбе, друге облике наставе и истраживачки рад.

[6] У оквиру фонда часова активне наставе предвиђени су колоквијуми, семинари, тестови, пројекти и др. Начин извођења колоквијума и број студената у групи за обављање колоквијума утврђује се наставним програмом, односно планом рада сваког предмета.

Члан 15.

[1] **Предавања** су основни облик наставе свих предмета. Предавања пружају синтетски преглед дела предметног градива, уз истицање кључних сазнања и начела, као и најновија сазнања у области коју предмет покрива.

[2] Предавања могу да пружају и тумачење оних тематских јединица које је студентима посебно тешко, као и за увођење метода решавања практичних задатака.

[3] Предавања у електронској форми или у виду *handouts-a* могу бити доступна студентима уз одговарајући приступни код.

[4] Предавања се одржавају на часовима чији је број и распоред по семестрима одређен студијским програмом, а одржавају их наставници Универзитета, као и наставници других високошколских установа на основу добијене сагласности у складу са Законом о високом образовању и стандардима за акредитацију, односно квалификована замена за предметног наставника, именована од стране шефа департмана на предлог студијског програма, у случају његове оправдане спречености.

[5] Час предавања траје 45 минута.

Члан 16.

[1] **Вежбе** су облик наставе у којем студенти, који су претходно савладали градиво које је предвиђено за одређену вежбу, самостално или уз помоћ наставника или сарадника, решавају практичне задатке из домена практичне наставе.

[2] Вежбе се организују и изводе, у складу са планом и програмом предмета, распоредом часова и Планом извођења наставе, по упутствима и под надзором предметног наставника или сарадника.

[3] Вежбе се одржавају у виду аудиторних, лабораторијских и самосталних вежбања, консултација при изради пројектних задатака и семинарских радова, практичне наставе и слично, зависно од природе наставне материје.

[4] Наставници и сарадници су у обавези да током трајања вежби активно помажу студентима, али и да их пропитују и оцењују. Рад студената на вежбама, колоквијумима, семинарима и другим активностима у наставном процесу узима се у обзир при утврђивању оцене на испиту.

[5] На аудиторним вежбама показује се, на типичним практичним проблемима и задацима, примена материје предмета која је изложена на предавањима; обрађују се методе решавања програмских садржаја из сваког предмета и сл. Аудиторне вежбе изводе наставници и сарадници у учионицама Универзитета.

[6] На самосталним и лабораторијским (експерименталним) вежбама студенти добијају конкретне задатке из одређене области које сами решавају. Задатак може бити: проучавање проблема, графичко решавање, конструисање, обављање експерименталних мерења и испитивања и практичан рад уз помоћ сарадника и лабораната.

Члан 17.

[1] **Графички радови и пројектни задаци** представљају специфични облик вежбања у решавању конкретних стручних задатака и систематској анализи и обради појединих делова програмских садржаја. Графички радови служе за увођење студената у самостално решавање практичних проблема и задатака струке.

[2] **Пројектни задаци** су облик наставе у коме студенти самостално, под менторством предметног наставника, детаљно обрађују одређене специфичне проблеме из пређене области наставног градива предмета и стичу знања из методологије обављања истраживачког рада у одређеној области.

Циљ пројектних задатака је стицање напредних знања о специфичној теми из области наставног предмета, развој вештине употребе истраживачке методологије и сложене комуникације у интеракцији са колегама и наставником, развој способности групног и тимског рада, презентовања добијених истраживачких резултата, руковођења и управљања пројектним задатком, као и развој критичког става и вредновања туђих резултата.

Члан 18.

[1] **Семинарски радови** су облик наставе у коме студенти, уз помоћ наставника и сарадника, активно обрађују одређене проблеме из пређеног наставног градива и стичу знања из методологије обављања научноистраживачког рада у одређеној области.

[2] Циљ семинарског рада је оспособљавање студената за самостални или групни рад и развој креативности.

Члан 19.

[1] **Колоквијуми** су облик наставе у коме студенти самостално решавају одређене задатке и питања ради провере стечених знања из пређеног градива.

[2] Градиво које се проверава на колоквијумима одговара до тада пређеном делу градива који представља логичну целину у оквиру наставног предмета.

[3] Колоквијуми се полажу током наставе из одређеног предмета, односно непосредно после одслушане области из које је колоквијум. Колоквијуми могу да буду ослобађајући или условни за завршни испит.

[4] Колоквијуми се могу одржавати писменим путем, усменим путем, практично, провером одговарајућих вештина или комбиновано.

[5] Максималан број колоквијума по предмету не може бити већи од 2 (два). Студент је у обавези да на сваком колоквијуму освоји 51% тачних одговора да би се колоквијум сматрао положеним.

[6] Резултат остварен полагањем колоквијума улази у збир поена предиспитних обавеза.

[7] Студент који није положио све предвиђене колоквијуме излази на завршни испит са освојеним бројем поена. Колоквијуми који се полажу практично и служе за проверу стечених вештина у лабораторијском раду представљају условне колоквијуме и њихово полагање је услов за излазак на завршни испит.

[8] Уколико се колоквијум односи на клиничке вештине, оцењивање се врши описно („положио” или „није положио”) и то носи одређени број поена за предиспитне обавезе.

[9] Број колоквијума се утврђује студијским програмом за сваки наставни предмет. Планом рада за наставни предмет, са којим се упознају студенти на почетку предавања, прецизирају се редовни термини одржавања колоквијума. Са термином редовних колоквијума наставник мора упознати студенте у првој недељи извођења наставе.

[10] Резултати колоквијума објављују се на огласној табли, или на сајту Универзитета најкасније 7 дана после термина одржавања колоквијума.

[11] Број поена остварен на предиспитним активностима признаје се студенту при сваком полагању испита до краја школске године у којој је настава реализована, а најкасније до почетка наставе из тог предмета у наредној школској години.

Члан 20.

[1] **Менторски рад** наставника може да се обавља са мањом групом студената.

[2] У текућој школској години, предавања из обавезних предмета се одржавају као консултативна (менторски рад), уколико је број студената на предмету мањи од 5. Вежбе и додатни облици наставе увек су обавезни.

[3] Наставник упућује студенте на литературу неопходну за савладавање програма образовања, прати њихов рад и уз редовне консултације помаже успешном савлађивању наставног предмета.

Члан 21.

[1] **Тест** се може обављати као предиспитни начин провере знања из пређеног градива или као завршни тест односно писани начин полагања завршног испита.

[2] Тестови као **предиспитни начин провере знања** су тестови који се могу спроводити на:

- предавањима, где наставник може давати кратке тестове од 5-10 питања на почетку предавања (верификује се да ли је студент упознат са темом предавања) или на крају предавања (верификује се у којој је мери студент савладао материју која је излагана на предавању), што је основ за доделу поена на основу активности на предавањима;
- вежбама, где наставник или сарадник може давати кратке тестове на почетку вежбе (уводни тест на коме се верификује да ли је студент савладао градиво које му омогућава да приступи практичном раду), или на крају вежбе (оцењује се у којој мери је студент савладао градиво предвиђено планом практичне наставе);

- колоквијумима, где наставници и сарадници могу организовати тестове за проверу знања из одређене целине градива.

[3] **Испитни тестови** могу се организовати: 1) као део завршног испита; 2) као испит у целини, за обавезне и изборне предмете.

[4] Положен тест, као део завршног испита, представља услов за приступање студента наредним деловима испита (усленом и/или практичном).

[5] Резултат постигнут на тесту, који се изражава поенима, улази у збир поена који дефинишу коначну оцену.

[6] Понуђена питања у тесту морају бити обухваћена програмом и листом испитних питања за одговарајући предмет, а одговори на питања морају бити садржани у обавезној литератури која је прихваћена за дати предмет.

[7] Типови питања могу бити различити: вишеструки избор (више понуђених одговора), тип да-не, спаривање појмова или везивање појмова за дате дефиниције, уписивање одговора или допуњавање текста, препознавање слика или цртање типичних структура, исписивање формула и решавање математичких проблема.

[8] Када се тест организује као део завршног испита, питања са вишеструким избором, по правилу, садрже само један тачан одговор. Када се тест организује као испит у целини, питања са вишеструким избором могу да садрже више понуђених тачних и нетачних одговора.

[9] Питања на које студент одговара дописивањем појмова или дефиниција, спаривањем појмова (или појма и дефиниције) и питања типа алгорита, треба да буду формулисана тако да студент даје прецизан и кратак одговор.

[10] Положени тест, уколико је део испита, студенту се признаје у наредним испитним роковима, до краја школске године (закључно са последњим испитним роком), а најкасније до почетка наставе из тог предмета у наредној школској години.

[11] Полагање тестова може да се спроводи писаним или електронским путем.

Члан 22.

[1] **Завршни испит** обухвата проверу знања из укупног градива које је обрађивано током наставе.

[2] Завршни испит се може организовати као усмени испит или завршни тест, или на оба начина.

[3] Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет, чиме стиче право да поново похађа наставу из датог предмета; у случају изборног предмета, може поново уписати исти или се одредити за други изборни предмет.

[4] Испит се по правилу полаже непосредно по окончању наставе из тог предмета, а најкасније до почетка наставе из тог предмета у наредној школској години, на једном од језика на коме се настава изводила.

[5] Ближи услови и начин полагања испита уређени су Правилником о полагању испита и оцењивања на испиту Државног универзитета у Новом Пазару.

Члан 23.

[1] **Стручна пракса** служи за увођење студената у практични рад у циљу стицања неопходних знања и вештина из области која је обухваћена студијским програмом кроз директан контакт и учешће у радном процесу и има за циљ да унапреди способност студента за успешну примену стручних и научних сазнања и метода у датим практичним ситуацијама, као и да допринесе интензивнијем повезивању теорије и праксе.

[2] Стручна пракса и практичан рад су саставни део процеса наставе који се обавља у: лабораторијама Универзитета, одговарајућим привредним субјектима, научноистраживачким установама и организацијама за обављање иновационе делатности у јавним и државним установама.

[3] Студент обавља стручну праксу у установама, организацијама и привредним субјектима са којима Универзитет има закључен уговор о реализацији стручне праксе студената.

[4] Стручна пракса обавља се у складу са структуром курикулума и описом стручне праксе у привредним субјектима, установама и организацијама чија је делатност повезана са стручним садржајима које студира студент.

[5] За израду Програма стручне праксе задужен је предметни наставник, а за њену организацију и реализацију координатор стручне праксе.

[6] Координатор стручне праксе је лице запослено у наставничком звању и ангажовано на студијском програму у оквиру кога се стручна пракса обавља. Начин именовања координатора стручне праксе и његова овлашћења ближе су утврђена Правилником о студентској стручној пракси Државног универзитета у Новом Пазару.

[7] Упут за стручну праксу, потписан од стране шефа студијског програма, координатора стручне праксе и проректора за наставу, студент преузима у Студентској служби. По завршетку стручне праксе, студент има обавезу да у испитном року у ком завршава стручну праксу, донесе оверени Дневник стручне праксе и Потврду о обављеној стручној пракси коју потписује ментор установе или организације у којој је стручну праксу обавио, а која је саставни део Правилника о студентској стручној пракси ДУНП.

[8] Дневник стручне праксе оверавају ментор у организацији у којој се пракса реализује, студент и координатор стручне праксе на ДУНП по пријему Извештаја о дневнику стручне праксе.

[9] Стручну праксу оцењује координатор стручне праксе, на основу дневника стручне праксе и потврде о обављеној стручној пракси и уписује податке у индекс студента. Оцена на предмету даје се описно (обављена стручна пракса) и уписује одговарајући број ЕСПБ за обављену стручну праксу.

Члан 24.

[1] **Консултације** представљају облик наставе којима се студентима пружа помоћ и дају упутства за припрему свих облика наставе и провера знања.

[2] Дужност је наставника и сарадника да одржавају консултације са заинтересованим студентима у предвиђеним терминима. Термини за консултације треба да буду усклађени са распоредом наставе и доступни студентима.

[3] План консултација израђује се по департаманима у оквиру студијских програма који се остварују на одговарајућем департману, посебно за сваки семестар.

[4] Наставник је у обавези да одржава консултације са студентима најмање два пута недељно у трајању од два школска часа.

[5] Време консултација објављује се испред одговарајућег кабинета или лабораторије и на сајту Универзитета.

[6] Термини консултација може могу да се заменити замене консултацијама електронским путем, при чему су наставници и сарадници дужни да одговоре на сва постављена питања у што краћем року.

Члан 25.

[1] **Научноистраживачки/стручноистраживачки рад студената уз менторство наставника** представља облик наставе којим се студентима пружа могућност да самостално примењују претходно стечена знања из различитих подручја, ради сагледавања структуре задатог проблема и његовој системској анализи у циљу извођењу закључака о могућим правцима његовог решавања.

Менторски рад реализује се за:

- израду завршног рада/докторске дисертације
- израду завршног/мастер рада;
- израду дипломског рада;
- реализацију пројектног задатка;
- реализацију стручне праксе;
- реализацију научно-истраживачког рад (НИР) на докторским студијама, односно уметничко-истраживачки рад (УИР);
- реализацију студијског истраживачког рада (СИР) на мастер и интегрисаним академским и студијама;
- реализацију истраживачког рада (ИР) на основним академским студијама;
- реализацију стручног истраживачког рада (СТИР) на основним струковним студијама.

[2] Кроз самостално коришћење литературе, студенти проширују знања из изабраног подручја и упознају различите методе и радове који се односе на сличну проблематику. На тај начин студенти стичу способност да спроводе анализе и идентификују проблеме у оквиру задате теме.

Члан 26.

[1] Израдом и одбраном **завршног рада** рада студенти су оспособљени да на основу стечених знања и вештина током студирања и у оквиру студијско-истраживачког рада са ментором, експериментално ураде рад у лабораторији или библиографски сакупе стручну литературу, напишу рад и јавно га презентују пред одговарајућом стручном комисијом.

Члан 27.

[1] **Добровољни рад** је рад студената без накнаде, који организује Универзитет на пројектима од значаја за локалну заједницу који се вреднује у систему високог образовања.

[2] Услови, начин организовања и вредновање добровољног рада уређују се Правилником о вредновању ваннаставних активности Државног универзитета у Новом Пазару.

V ПОХАЂАЊЕ НАСТАВЕ И НАДОКНАДА ПРОПУШТЕНЕ НАСТАВЕ

Члан 28.

[1] Студент је у обавези да похађа све облике наставе.

[2] Наставници и сарадници су у обавези да воде евиденцију о присуству и активности студената на свим облицима наставе.

[3] Обавезна евиденција присуства студената на свим облицима наставе врши се на начин који одреди Веће департмана (прозивком, уписивањем на посебан списак, парафирањем у картону или индексу студента).

[4] По завршетку наставе из одређеног предмета у зимском, односно летњем семестру, предметни наставник у индекс студента, својим потписом, оверава присуство на настави.

[5] Пре потписа, присуство на практичној настави парафом, у индексу и картону, оверава наставник или сарадник који је студенту водио вежбе.

Члан 29.

[1] Студент има право на потпис, без надокнаде, уколико је изгубио једну лабораторијску вежбу или до 20% предавања одн. аудиторних вежби у семестру.

[2] Ако је студент изгубио више од једне лабораторијске вежбе, у обавези је да надокнади све пропуштене вежбе.

[3] Ако је студент изгубио до 20% предавања одн. аудиторних вежби, може да надокнади пропуштену наставу.

[4] Ако студент из претходног става не надокнади пропуштену теоријску наставу, не стиче поене по основу похађања наставе, али се сматра да је испунио услов за излазак на испит по овом основу.

[5] Ако је студент изгубио више од 20% предавања и/или аудиторних вежби, одлуку о оправданости и могућности надокнаде наставе доноси проректор за наставу.

Члан 30.

[1] Студент који надокнађује изгубљену наставу упућује молбу проректору за наставу, преко Студентске службе, која је у писаном облику и заведена у писарници Универзитета. У молби се наводе термини и број изгубљених часова вежби и предавања, као и разлози који морају бити праћени веродостојном документацијом, на основу које, уз консултацију са шефом студијског програма и предметног наставника, проректор за наставу доноси решење о оправданости или неоправданости одсуства и о надокнади изгубљене наставе.

[2] Настава се надокнађује у предвиђеним терминима (у недељи после завршетка семестра) на начин који одреди шеф студијског програма.

Члан 31.

[1] Оправданим изостанцима се сматрају изостанци због краће болести, полагања испита, учешћа на студентским конгресима и спортским такмичењима, као и из породичних и других оправданих разлога.

[2] За надокнаду изгубљених часова студент, за одређен број часова, сноси финансијске трошкове надокнаде, према Одлуци коју утврђује Савет факултета.

Члан 32.

[1] Уколико студент изгуби наставу из оправданих разлога, у трајању мањем од узастопних пет радних дана, може у договору са наставником или сарадником који му је предавао или водио вежбе, уз дозволу шефа студијског програма, и ако је то технички изводљиво, надокнадити пропуштену наставу у току недеље када је та настава изгубљена (нпр. надокнада вежбе са другом групом).

Члан 33.

[1] Надокнада пропуштене теоријске наставе може се реализовати организовањем поновних предавања, кондензованих предавања, или колоквирањем изгубљених предавања.

[2] Надокнада пропуштене практичне наставе може се реализовати понављањем или колоквирањем вежби, у складу са материјом, у одговарајућим терминима, у недељи испитних консултација, после одслушане наставе у зимском или летњем семестру.

Члан 34.

[1] По завршетку зимског, односно летњег семестра, студент, у време које одреди проректор за наставу и објави Студентска служба, подноси индекс на оверу и упис следећег семестра.

VI МИРОВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА СТУДЕНАТА

Члан 35.

[1] Студенту који је због болести био спречен да студира, студенту који је упућен на стручну праксу у земљи или иностранству, а у трајању од најмање шест месеци, стручно усавршавање од најмање три месеца, као и студенту који је упућен на одслужење, односно дослужење војног рока, студенту родитељу детета до годину дана живота и посебне неге детета која траје дуже од дететове прве године живота и студенткињи за време трудноће, студенткињи која је у поступку биомедицински потпомогнутог оплођења, могу мировати права и обавезе.

[2] Ректор одобрава мировање права и обавеза из става 1. овог члана на лични захтев студента и одговарајуће документације којом студент доказује разлоге своје спречености за студирање.

[3] Студент који је био спречен да прати наставу, извршава предиспитне обавезе и полаже испит због болести или одсуства због стручног усавршавања у трајању од најмање три месеца, може полагати испит у првом наредном року пошто надокнади најмање до 60% наставе, појединачно по предмету.

[4] Време док обавезе мирују не урачунава се у време студија. Уколико постоје разлози за мировање, студент коме је решењем одобрено мировање може поновити упис године студија, а такво понављање не узима се као искоришћено право понављања.

Члан 36.

[1] Статус студента престаје у случају:

- исписивања са студија;
- завршетка студија;
- неуписивања школске године;
- кад не заврши студије до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, осим у случају студија уз рад;
- изрицања дисциплинске мере искључења са студија.

Члан 37.

[1] Студент који студира уз рад, студент са инвалидитетом, студент који је уписан на студије по афирмативној мери и студент који има статус категорисаног врхунског спортисте задржава статус студента до истека рока који се одређује у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма.

[2] О захтеву студента из става 1. овог члана одлучује ректор.

VII УПИС У ПРВУ И НАРЕДНУ ГОДИНУ СТУДИЈА

Члан 38.

[1] На студијске програме свих нивоа студија које организује Државни универзитет у Новом Пазару уписују се кандидати под условима и на начин уређен Законом, Статутом Универзитета, Правилником о упису студената на ОАС и ОСС ДУНП, Правилником о упису на мастер академске студије ДУНП, Правилником о докторским студијама ДУНП, овим Правилником и условима Конкурса.

[2] Упис студената са инвалидитетом, припадника ромске националности, држављана Републике Србије који су средњу школу завршили у иностранству, припадника српске националне мањине из суседних земаља, лица која немају јавну исправу о стеченом средњем образовању, страних држављана, као и страних држављана у статусу миграната/тражилаца азила, дефинисан је одредбама из “Стручног упутства за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних академских студија на високошколским установама чије је оснивач Република Србија“.

[3] Страни држављанин се може уписати на студије под истим условима као и домаћи држављанин. Страни држављанин се може уписати на студије ако је здравствено осигуран, поседује нострификовану диплому о средњем образовању у четворогодишњем трајању, односно нострификоване дипломе о завршеним претходним нивоима студија и ако влада српским језиком. Страни држављани се уписују у својству самофинансирајућег студента, и то у складу са одлуком Универзитета о висини школарине.

[4] Универзитет утврђује број студената који се уписује на све акредитоване студијске програме, у складу са Законом и одобреним квотама по студијским програмима за упис у прву годину студија.

[5] Универзитет сачињава ранг листу пријављених кандидата за упис на студије првог степена на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању у четворогодишњем трајању, успеха на матури, резултата испита за проверу знања, односно склоности и способности, и по потреби, на основу успеха на националним и интернационалним такмичењима, као и на основу овог Правилника.

[6] Услови уписа на студије другог (мастер академске студије) и трећег степена (докторске академске студије) дефинисани су Правилником о упису на мастер академске студије ДУНП и Правилником о докторским студијама ДУНП.

[7] Право уписа на студије стиче кандидат који је на ранг листи рангиран у оквиру броја студената предвиђеног за упис у прву годину студија.

[8] Приговоре студената на ранг листу решава ректор Универзитета.

Члан 39.

[1] Рангирање студената врши се за све студенте сваке школске године у току трајања студија.

Студент који у текућој школској години оствари 48 ЕСПБ има право да се у наредној школској години финансира из буџета ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са одредбама Закона о високом образовању.

[2] Рангирање студената из става 1. овог члана обухвата студенте који се уписују на исту годину на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ, укупних година студирања и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма.

[3] Студент који у последњој години студија има статус студента који се финансира из буџета, задржава право да се финансира из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

[4] Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ имају право да се у наредној школској години финансирају из буџета.

[5] Студент који не оствари право из става 1. овог члана у наредној години наставља студије у статусу студента који се сам финансира.

[6] Студент који се сам финансира, плаћа део школарине обрачунат сразмерно броју ЕСПБ бодова предмета за које се определио.

[7] Студент коме у текућој школској години истекне статус мировања права и обавеза у студирању, наставља студирање у статусу у коме му је одобрено мировање.

Члан 40.

[1] Студент се уписује на одговарајући студијски програм, а при упису сваке школске године опредељује се за предмете из студијског програма.

[2] Буџетски студент је дужан да се при упису школске године определи за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 60 ЕСПБ бодова из године студија коју уписује, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 60 ЕСПБ бодова.

[3] Самофинансирајући студент се при упису године студија опредељује за одговарајући број предмета неопходан да се оствари најмање 37 ЕСПБ бодова из године студија коју уписује, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 37 ЕСПБ бодова.

[4] Студент који студира уз рад при упису одговарајуће године студија опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 30 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 30 ЕСПБ бодова.

Члан 41.

[1] Студијским програмом се прописује који су предмети обавезни за одређену годину студирања, а при упису сваке школске године студент се опредељује за изборне предмете из студијског програма.

[2] Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године уписује исти предмет.

[3] Студент који не положи изборни предмет може поново уписати исти или се определити за други изборни предмет.

[4] Опредељивање студента за одређени предмет може бити условљено претходно положеним испитима из једног или више предмета, што се регулише планом и програмом акредитованог студијског програма.

Члан 42.

[1] Уписом у прву годину студијског програма, студент се опредељује искључиво за предмете из прве године студијског програма.

[2] У наредним школским годинама студент може пријавити предмете из претходне године студијског програма.

[3] Уколико студент уписује предмете из различитих година студијског програма, избор предмета мора садржати све предмете из ниже године студијског програма који нису положени.

VIII ПРЕЛАЗАК СТУДЕНАТА СА ДРУГЕ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ И/ИЛИ НА ДРУГИ СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ НА УНИВЕРЗИТЕТУ

Члан 43.

[1] Студент друге високошколске установе са територије Републике Србије или студент на студијском програму Државног универзитета у Новом Пазару може да пређе на студијски програм у оквиру истих или сродних области студија које се остварују у оквиру истог степена и истих, односно сродних области студија.

[2] Изузетно, за студенте који учествују у програмима међународне мобилности, може се вршити пренос ЕСПБ бодова између различитих студијских програма у оквиру свих степена и врста студија.

[3] Захтев из става 1. овог члана студент подноси ректору Универзитета. Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената, на основу предлога Комисије за признавање испита коју именује ректор, а чији су чланови предметни наставник и наставници који изводе наставу на том студијском програму, разматра поднети захтев, подноси мишљење ректору о броју преноса ЕСПБ бодова и признавању испита на студијском програму Универзитета на који студент жели да се упише, а ради доношења коначне одлуке о признавању положених испита и ЕСПБ бодова.

[4] Пре уписа на одговарајући студијски програм Државног универзитета у Новом Пазару студент мора бити упознат са решењем о преласку и признатим испитима. Студент има право жалбе на решење.

[4] Критеријуми, услови преношења и признање ЕСПБ бодова за успешно положене испите, као саставни део или допуна студијског програма, ближе су дефинисани Правилником о мобилности студената, преношењу ЕСПБ бодова и признавању испита на и Правилником о примени ЕСПБ система бодовања на Државном универзитету у Новом Пазару.

Члан 44.

Студент коме је престао статус студента може поново стећи статус студента под условом да Универзитет има просторне и друге услове за омогућавање наставка студирања и да се уписује на студијски програм који се реализује у време поновног стицања статуса студента.

У решењу ректора из члана 43. став 3. о одобравању поновног стицања статуса студента утврђују се испити и извршене друге обавезе које се студенту признају и обавезе студента у наставку студија.

Студент који се уписује по одредбама овог члана, уписује се на свој захтев, без пријаве на конкурс и то по спроведеном упису за студенте који редовно уписују одговарајућу годину студија.

Наведени студент се увек уписује у статусу самофинансирајућег студента.

Члан 45.

[1] Контрола квалитета наставе обавља се надзором који врше Комисија за контролу и осигурање квалитета наставе, Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената, Канцеларија за контролу квалитета као и путем анкетирања које спроводи Центар за обезбеђење и унапређење квалитета.

Члан 46.

Овај Правилник ступа на снагу даном објављивања на интернет страници Државног универзитета у Новом Пазару <http://www.dunp.np.ac.rs/>.

Председник Сената,
Проф. др Зана Долићанин, ректор